

מינוי נציגים לוועדות סטטוטוריות תוך ניגוד עניינים, חוסר שקיפות, הפרת עקרון

המשילות ופגיעה באמון הציבור

רקע:

לפני חודשים אחדים הובא אל שולחנה של וועדת המשנה להתנגדויות של המועצה הארצית לתכנון ובניה, עניין אישור תב"ע לתוכנית "מתחם קדם" בירושלים. ביום 27.05.2015 התקיים דיון בוועדה בעניין זה, כאשר מס' שעות לפני הדיון, במהלך הלילה, מונה מר ירון טוראל מונה כמחליפו של מר מנחם ארסלן. טענות לניגוד עניינים בהם מצוי טוראל נדחו ע"י הוועדה לאחר שהצהיר כי אינו סבור שעלול לעלות ניגוד עניינים נוסף.

בישיבתה, קיבלה הוועדה החלטה המאשרת חלקית בלבד את התכנית אך למעשה מונעת ממנה לצאת אל הפועל. החלטה זו התקבלה באמצעות שלושה קולות מול שלושה שכנגד, ובזכות קולה הכפול של יושבת ראש הוועדה שהתנגדה.

לאחר מכן נודע כי מר טוראל חבר בארגון פוליטי בשם APJP בעל סדר יום רדיקלי מובהק בייחס לעניינים הנוגעים לתחומים בהם נדרש להכריע כחבר ועדה. כך נמצא כי טוראל חתום על עצומות ומכתבים בהם הוא קורא להחרים אדריכלים המתכננים על "שטחים פלסטינים כבושים" ובאופן ספציפי במי-נפתוח, בעיר דוד, ובשטח המכונה-E1.

כשלים ובעיות:

- א. מר טוראל הינו נציג וחבר ועדה לא מטעם עצמו, אלא כנציג ממשלתי. בכובעו זה הוא אמור לייצג את עמדת המדינה ולא עמדות פרטיות סובייקטיביות שלו. טובת הכלל צריכה לעמוד לנגד עיניו ולא טובת תפיסתו הפוליטית האישית.
- ב. למרבה האבסורד, הממשלה שמר טוראל נשלח לדיון כנציג שלה, חרתה על דגלה מלחמה בחרמות נגד ישראל. בעוד מר טוראל קורא לחרם כנגד אדריכלים ישראלים.
- ג. הממשלה אותה מר טוראל אמור היה לייצג, פועלת בין השאר בהתאם לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, ואילו מר טוראל חתום על עצומה הטוענת כי בניה ישראלית במרחב ירושלים שכזכור סופחה באופן רישמי למדינת ישראל, היא לא פחות מפשע מלחמה, וזאת בניגוד מפורש לחוק יסוד של מדינת ישראל.
- ד. עמדתה הרשמית של הממשלה אותה מר טוראל אמור היה לייצג כפי שנקבעה בהחלטות ממשלה, היא כי תהיה בניה בשטחי E1 ואילו מר טוראל טוען כי בניה בשטח זה היא הפרה של החוק הבינלאומי, נוגדת את אמנות ז'נבה ומהווה פשע מלחמה.

ה. האינטרס הציבורי הרחב בא לידי ביטוי באמצעות הממשלה הנבחרת ובאמצעות הכנסת המעניקה גיבוי באמצעות רוב נבחריה לממשלה כאמור. טוראל פועל בהקשר המידי והנקודתי של מזרח ירושלים בכלל ועיר דוד בפרט כיישות זו מהותית. עצם נכונותה של הממשלה להכיר בו כנציגה הפורמאלי מחטיא את ממשלת ישראל ומייצר הלכה למעשה מדיניות סותרת שחורגת באופן ניכר ממדיניות הממשלה. כאילו נתנה הממשלה והכנסת יד לגיטימיות של תופעת החרם והפגיעה בריבונות ישראל בירושלים.

ו. למר טוראל עומדת הזכות לדעה פוליטית עצמאית ואף הוא רשאי לאומרה בפומבי. אך במצב שנוצר ובעניינים בהם בא לידי ביטוי כוחו הסטטוטורי, עומד ניגוד מוחלט ובלתי מתקבל. אדם רשאי לנקוט עמדה פוליטית, רדיקלית ככל שתהיה, אך כאשר תפיסה זו מנוגדת באופן המובהק ביותר לשליחותו ונאמנותו לשיקולים עניינים, זוהי הפרת אמון חמורה, ומעשה אסור. ודאי, כאשר הודיע בשער בת רבים על צו מצפוני וקרא לאחרים לנהוג כן.

ז. אין להתעלם מהעובדה כי נתונים אלו לא הועלו על ידי מר טוראל. הדבר עולה בכדי עבירה בוטה של חובת הגילוי החלה עליו כעובד מדינה. זוהי עבירת משמעת חמורה, שאף עלולה לעלות לכדי עבירה פלילית. לא רק ששקיפות בסיסית אין כאן אלא פעולה לטשטושה.

ח. יש לראות את הפגיעה האנושה באמון הציבור בוועדות סטטוטוריות, כאשר מסתבר כי חברי ועדה נמנעים מלחשוף את עובדת היותם נגועים בניגודי עניינים ודעה מוקדמת גם כאשר נשאלים על כך במפורש. ועלול להעמיד באור בעייתי החלטות אחרות של הרכב זה, ועדה זו, ואף ועדות שכנות.

מסקנות וצעדים נדרשים:

- א. אנו סבורים כי על הממשלה להתנער ממר טוראל, ואין ספק כי מבחינה משפטית יש לפסול אותו באופן מידי מחברות במועצה הארצית לתכנון ובניה ולבטל את קולו בהצבעה שהתקיימה בדיון הוועדה.
- ב. כלפי ממשלת ישראל יש לומר כי חובה עליה לעמוד על המשמר ולקיים את עקרונת המשילות. לא מתקבל על הדעת מצב בו עובדי מדינה הממונים כנאמני הציבור והממשלה מייצגים למעשה עמדות המנוגדות באופן חזיתי לעמדת הממשלה.

בברכה,

יהודה עמרני
מנהל פעילות

שמחה דן רוטמן, עו"ד
יועץ משפטי